

De confidentialiteit van de adviezen van de bedrijfsjurist

Aanbevelingen van het Instituut voor bedrijfsjuristen

Artikel 2, tweede lid, van de wet van 1 maart 2000 tot oprichting van een Instituut voor bedrijfsjuristen bepaalt dat het Instituut o.a. tot taak heeft toe te zien op de opleiding van zijn leden en adviezen te geven over materies die tot zijn bevoegdheid behoren. Krachtens artikel 7, §2, vijfde lid, van de wet neemt de algemene vergadering door middel van adviezen, voorstellen of aanbevelingen aan de raad een standpunt in over alle onderwerpen die het Instituut aanbelangen en die haar op regelmatige wijze zijn voorgelegd. Artikel 20, tweede lid, van het huishoudelijk reglement van het Instituut bepaalt bovendien dat de raad aanbevelingen geeft aan zijn leden om de confidentialiteit van hun adviezen te verzekeren.

Op de algemene vergadering van 20 juni 2002 werden aanbevelingen inzake ‘Vertrouwelijkheid van de adviezen’ voorgesteld. Deze aanbevelingen hebben tot doel de toepassing van het principe van de confidentialiteit van de door de bedrijfsjurist verstrekte adviezen, ten gunste van zijn/haar werkgever en in het kader van zijn/haar functie van juridisch raadsman, in de dagelijkse praktijk te vergemakkelijken (artikel 5 van de wet). In het licht van de evoluties in de rechtsleer en in de praktijk is het wenselijk gebleken deze aanbevelingen te herzien en, waar nodig, aan te passen.

De raad heeft deze gewijzigde aanbevelingen op 13 maart 2012 goedgekeurd.

Gezien deze aanbevelingen de essentie van het beroep van bedrijfsjurist raken, heeft de raad het wenselijk geacht deze aanbevelingen voor te leggen aan de algemene vergadering.

Op 24 mei 2012 heeft de algemene vergadering zich als volgt uitgesproken:

”De algemene vergadering heeft kennis genomen van de “Praktische aanbevelingen voor een efficiënte bescherming van de confidentialiteit van de adviezen van bedrijfsjuristen”, goedgekeurd door de raad op 13 maart 2012.

Ze is van mening dat deze aanbevelingen conform het geldende recht zijn, o.a. artikel 5 van de wet van 1 maart 2000 tot oprichting van een Instituut voor bedrijfsjuristen, en de basis kunnen vormen voor een algemene inachtneming van deze confidentialiteit in de dagelijkse praktijk van de bedrijfsjuristen en van de overheid.

Bijgevolg beveelt ze hun ruime verspreiding aan, zowel bij de leden van het Instituut als bij de belanghebbende derden, waaronder de overheid, de gerechtelijke instanties en de balies. Ze nodigt de raad en alle leden van het Instituut uit ze in de praktijk te brengen, te promoten en, waar nodig, te verdedigen.”

De Praktische aanbevelingen worden hierna uiteengezet.

Praktische aanbevelingen voor een efficiënte bescherming van de confidentialiteit van de adviezen van bedrijfsjuristen

Goedgekeurd door de raad van het Instituut voor bedrijfsjuristen op 13 maart 2012

De door de bedrijfsjurist verstrekte adviezen, ten gunste van zijn werkgever en in het kader van zijn functie van juridisch raadsman, zijn confidentieel (artikel 5 van de wet van 1 maart 2000 tot oprichting van een Instituut voor bedrijfsjuristen). Deze confidentialiteit is een van de principes die aan bod komen in de opleiding deontologie die elk lid van het Instituut moet volgen.

De onderhavige aanbevelingen willen een praktische uitvoering van deze wettelijke confidentialiteitsregel aanreiken teneinde de effectiviteit ervan te beschermen.

Deze aanbevelingen kunnen het toepassingsgebied van de wet uiteraard niet uitbreiden of beperken. Het feit dat ze in een bepaald geval niet of onvolledig opgevolgd werden kan dan ook geenszins aanleiding geven tot de niet-toepasselijkheid van de wettelijke confidentialiteitsregel, en kan evenmin geïnterpreteerd worden als een verzaking aan die confidentialiteit.

Ze maken ook geen analyse van de rechtsleer over artikel 5 van de wet uit. Een lijst met referenties uit rechtspraak en rechtsleer is beschikbaar op de website van het Instituut, dat voor een regelmatige update zorgt.

Ter bevordering van het respect van de confidentialiteit van de door de bedrijfsjurist verstrekte adviezen wordt de toepassing van de volgende principes aanbevolen:

Praktische aanbevelingen inzake de bescherming van de confidentialiteit

-1-

Onder **advies** wordt onder meer, maar niet uitsluitend, verstaan elke beoordeling van een feitelijke of juridische situatie in het licht van de huidige of toekomstige wettelijke (inclusief reglementaire) of contractuele bepalingen, die van toepassing zijn op het bedrijf en zijn dochterondernemingen, alsook elke raad – met inbegrip van commentaar bij wetteksten, contracten, brieven enz. – die in dit verband geformuleerd wordt en elke *reporting* van een dergelijk advies. Het betreft dus een activiteit van juridisch advies in de betekenis die het Grondwettelijk Hof eraan gegeven heeft in zijn arrest nr. 10/2008 van 23 januari 2008:

« [...] de activiteit bestaande in het verstrekken van juridisch advies [...] [strekt] ertoe de cliënt te informeren over de staat van de wetgeving die van toepassing is op zijn persoonlijke situatie of op de verrichting die hij overweegt, of hem te adviseren over de wijze waarop die verrichting binnen het wettelijk kader kan worden uitgevoerd.»

-2-

Elk advies omvat de volgende **vermeldingen**:

- meteen zichtbaar, bv. in de *header* : "CONFIDENTIEEL – Advies van een bedrijfsjurist";

- de naam van de bedrijfsjurist, gevolgd door “Bedrijfsjurist”;
- een verwijzing naar artikel 5 van de wet, bv. in de footer op de eerste pagina: ”Artikel 5 van de wet van 1 maart 2000 tot oprichting van een Instituut voor bedrijfsjuristen (*Belgisch Staatsblad*, 4 juli 2000, 23252): *De door de bedrijfsjurist verstrekte adviezen, ten gunste van zijn werkgever en in het kader van zijn functie van juridisch raadsman, zijn confidentieel*”. Deze nota maakt een dergelijk advies uit. Derhalve mogen noch deze nota noch de inhoud ervan op enigerlei wijze meegedeeld, verspreid, overgenomen, gekopieerd of gewijzigd worden zonder voorafgaande toestemming van de auteur, zowel binnen [bedrijf] als daarbuiten, en dit met inbegrip van de overheid.”

-3-

Het advies wordt uitsluitend geadresseerd tot de persoon of personen die het gevraagd hebben of het nodig hebben in het kader van hun functie. De bedrijfsjurist houdt de **mailinglijst zo beperkt mogelijk**.

Aanbeveling inzake de interactie met de adviezen van advocaten in deze materie

-4-

Elk schrijven binnen het bedrijf met betrekking tot een **advies van een advocaat**, ter voorbereiding of ten gevolge ervan, draagt de vermelding “CONFIDENTIEEL – Schrijven aangaande advies van advocaat”. Elke correspondentie per mail, fax of brief met een advocaat om het advies van een advocaat in te winnen of te bespreken, draagt de vermelding “CONFIDENTIEEL – Correspondentie aangaande advies van advocaat”. Deze vermeldingen staan desgevallend naast de vermelding “CONFIDENTIEEL – Advies van een bedrijfsjurist”.

Aanbevelingen inzake de interactie met het Instituut in deze materie

-5-

In geval van **moeilijkheden bij de toepassing** van deze aanbevelingen kan de bedrijfsjurist zich wenden tot de voorzitter van het Instituut, die hem de nodige bijstand zal verlenen.

-6-

In het algemeen wordt van de bedrijfsjurist verwacht dat hij het Instituut onverwijld **op de hoogte brengt** van elk feit – gedrag van de overheid, gerechtelijke beslissing, evolutie in de rechtsleer, ... – waarvan hij kennis krijgt en dat van aard is of kan zijn het respect van de confidentialiteit van de adviezen in het gedrang te brengen.

Maatregelen bij huiszoeking / opvraging van documenten in het kader van een onderzoek ⁽¹⁾ ⁽²⁾

(op de juridische dienst of elders)

-7-

- Principieel weigeren de confidentiële adviezen over te maken.
- Bij weigering: vragen de documenten in een gesloten omslag op te nemen met het oog op een latere beslissing door de bevoegde instanties.
- In het proces-verbaal laten opnemen:
 - het feit dat de confidentialiteit werd ingeroepen, zelfs indien de documenten uiteindelijk toch worden meegenomen;
 - een lijst van de documenten waarvoor de confidentialiteit wordt ingeroepen.

De onderneming moet eisen dat een lid van de juridische dienst aanwezig is.

De bedrijfsjurist als getuige voor de rechtbank

-8-

Gezien de door artikel 5 erkende confidentialiteit kan de bedrijfsjurist niet verplicht worden vragen te beantwoorden betreffende de inhoud van zijn advies, de vragen die hem gesteld werden of de feiten die hem meegedeeld werden met het oog op dat juridisch advies.

Een getuigenis over feiten waarvan men op een andere manier kennis genomen heeft (bv. deelname aan het managementcomité, aanwezigheid op de raad van bestuur...) kan echter niet geweigerd worden.

Het is raadzaam zich te laten bijstaan door een advocaat.

Burgerlijke of handelsrechtelijke procedure

-9-

De documenten die aan de criteria van de wet voldoen moeten uit de debatten geweerd worden. Worden ze toch overgelegd, dan moet de advocaat van de partij van wie de bedrijfsjurist de documenten heeft geproduceerd, de intrekking ervan eisen. Bedrijfsjuristen mogen geen documenten van andere bedrijfsjuristen in rechte voorleggen die aan de wettelijke confidentialiteitsvoorwaarden voldoen.

¹ Parket, economische inspectie, Belgische Dienst Mededinging, sociale inspectie, milieu-inspectie,...

² Indien u geconfronteerd zou worden met een van deze hypothesen, neem dan contact op met de Voorzitter of het secretariaat van het Instituut